

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každé dva týždne do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť SUREMA spol. s r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 21. februára 2020

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIII. - Číslo 4

3 Čo vznikne na mieste Istropolisu?

V Bratislave sa má v nasledujúcich rokoch vybudovať Národné kultúrne a kongresové centrum, na ktoré vláda predbežne odklepala 60 miliónov eur. Bude na mieste Istropolisu?

4 Pamiatky ako čierne diery

Urbanistická štúdia brownfieldov hovorí aj o chátrajúcich, no významných budovách v Bratislave. Aký osud ich čaká?

10 Test nemocníc

Môžeme si v čase chrípkovej sezóny umyť v nemocnici ruky mydlom? Lekári nám to odporúčajú ako základnú prevenciu proti nákaze...

15 Mliekarník na audiencii u prezidenta

D a v i d K r a u s z, ktorý sa do Prešporku prisťahoval až v zrelom veku, bol pokrokový mliekarník, štedrý mecenáš a tiež vážený mešťan.

OBNOVA RADIÁL

Škrípu, dunia? Hlučnosť električiek v Karlovke posúdia hygienici

KARLOVA VES

Čakali na ňu mesiace a teraz sú sklamaní. Mnohí ľudia, ktorí bývajú v blízkosti obnovennej časti Karloveskej radiály, sa sťažujú na škrípanie či dunenie prechádzajúcich električiek. Hlučnosť nedávno preveroval magistrát, posudzovať ju budú tiež hygienici. Testovanie neminie ani novú trať do Dúbravky, ktorú majú spustiť v sobotu 22. februára.

Možno sa pamätáte na výhrady Petržalčanov, keď k nim v roku 2016 začala cez Starý most jazdiť nová električka. Aj oni sa sťažovali, že je príliš hlučná. Nespokojní boli najmä obyvatelia panelákov v blízkosti trate, ktorí bývali na vyšších poschodiach. Dnes už hluk električiek v Petržalke nie je témou, hoci

trať nie je zatravnená, čím by sa hlučnosť znížila. Zjavne pomohlo, že koľajnice sa ujazdili, a možno i to, že ľudia si už na hluk zvykli. Pravda je, že električky sú síce pohodlné, ale rušivý dopravný prostriedok. A platí to pre všetky lokality v meste, hoci vynovené trate by mali byť tichšie. Keď sme sa previezli po zrekonštruovanej časti radiály od tunela po zastávku Borská (tu sa presadá na autobus X5 smerujúci do Dúbravky), dosť výrazne sme vnímali škrípanie vozidla

v zákrute pri Riviére. Od zastávky Molecova smerom na Kútiky sme však mali dojem, že intenzita hluku je podobná ako v spomínanej Petržalke, kam električkou denne cestujeme.

Hlučnosť zmodernizovanej časti Karlovesko-dúbravskej radiály dal nedávno preveriť magistrát. „Výsledky meraní preukázali, že nová trať je tichšia a po kompletnom dokončení vegetačných úprav bude ešte tichšia,“ ubezpečil primátor Matúš Vallo.

Pokračovanie na str. 2

Kľúčové dátumy

22. júna 2019 sa začala rekonštrukcia Karlovesko-dúbravskej električkovej radiály za 65,1 mil. eur s DPH.

19. decembra 2019 začali električky premávať po obnovenej trati po obrátisko Kútiky v Karlovej Vsi.

22. februára 2020 majú električky jazdiť až do Dúbravky (zároveň končí náhradná autobusová linka x5).

V máji 2020 sa plánuje začať s najťažšou etapou modernizácie radiály od tunela po Molecovu, potrvá do septembra 2020.

Opäť proti hazardu

BRATISLAVA

Počas konania parlamentných volieb 29. februára sa budete môcť opäť podpísať pod petíciu za zákaz hazardu v Bratislave.

Podpisy budú zbierať stovky dobrovoľníkov od 8. do 22. hodiny pred budovami s volebnými miestnosťami. Hlavné mesto, ako aj viaceré mestské časti a poslanci mestského zastupiteľstva iniciatívu Zastavme hazard podporujú. V prípade, že bude mať petícia dosť podpisov, jej vyhoviejú.

Po zmene legislatívy stačí pod petíciu vyzbierať 15 percent podpisov obyvateľov hlavného mesta, kým v minulosti bol zákonný limit 30 percent podpisov. Následne bude petícia predložená na zasadnutie mestského zastupiteľstva, kde budú o nej poslanci hlasovať. V prípade, že získa potrebný počet hlasov, pripraví hlavné mesto Všeobecne záväzné nariadenie o zákaze umiestnenia herní v zákonom stanovených budovách vrátane kasín. Vydané licencie na prevádzkovanie hazardných hier zaniknú uplynutím ich platnosti.

Postoj k hazardu vyjadrili Bratislavčania v minulosti viac ako 136-tisícimi podpismi pod petíciu za jeho zákaz. Vedenie hlavného mesta to berie ako jasný signál, a preto chce aj naďalej podnikať kroky za zastavenie hazardu v Bratislave. (ts)

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Slovo k veci

Skutočný blud

Predvolebné podpichnutie premiéra Pellegriniho, že Bratislavčania nevedia, o čom je skutočný život, vyprovokovalo rýchlu reakciu. Už o pár hodín vznikla na sociálnej sieti iniciatíva #Tototo je skutočný život - pod týmto hashtagom ľudia zdieľajú svoje fotky a mini príbehy zo života v našom meste. Rovnakú výzvu pridal na FB stránke Pellegriniho, Matúš Vallo a prijali ju desiatky Bratislavčanov.

Obe tieto originálne ankety ukázali (aké prekvapenie!) že aj v Bratislave žijeme najlepšie, ako vieme. Chodíme do práce, platíme dane, zarábame síce viac, ale vyššie sú i životné náklady. Máme svoje trápenia a radosti a tiež nás šťve všeličo, čo v našej krajine nefunguje. Mnohé komentáre sú úsmevné. Vtipným nápadom prispel do diskusie aj obchod so štýlovými tričkami v kompótových fľašiach. Ako horúcu novinku ponúkol na predaj luxusnú handru PELLE vhodnú na prekryvanie špiny a zemetanie vecí pod koberec. Obsahuje 50 % bavlny, 0 % sebadôstojnosti... Skrátka, ľudia v Bratislave vedia žiť s nadhľadom a veselo, aj keď im politici otravujú život toxickými rečami a bludmi. Pozor, teraz pred voľbami vyskočia aj z chladničky!

Anna Čapková

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Hlučnosť električiek preveria hygienici.

Pokračovanie zo str. 1

Rozdiel medzi nezrekonštruovanou a zrekonštruovanou traťou je podľa jeho slov 7 až 9 decibelov. Priznal však, že problémom je dunivý zvuk, ktorý sa objavil práve na zmodernizovanej časti trate. Napriek tomu je obnovená radiála podľa Valla tichšia ako v minulosti.

Karloveštan Ivan Podstupka, ktorý býva neďaleko trate na Segnerovej ulici, súhlasí: „Hlučnosť klesla. Zmizlo písanie v zákutách i pri starších typoch vozidiel. Nové električky Škoda T29 majú otočné nápravy, nepískali ani predtým. Pokiaľ ide o dunenie, ja ho vôbec nepočujem.“ Na rozdiel od nespokojencov, ktorí spísali dokonca petíciu, ho vraj nevyrušuje ani brzdenie či rozbiehanie električiek. Pritom okná bytu na 10. poschodí má orientované na Karloveskú cestu s električkami, dokonca na novú zastávku Segnerova. „Na mieste novej zastávky bola doteraz komplikovaná križovatka – po dva prúdy na hlavnej Karloveskej, dve vedľajšie cesty (Segnerova,

Nábělkova), do toho obojsmerne električky... Stalo sa tu veľa nehôd. Križovatka zanikla a preč je i časté cinganie električiek, ktoré pred vjazdom do križovatky vystrihalo vodičov,“ hovorí. S výsledkom rekonštrukcie tejto časti trate je spokojný. „Spod zeme vyskakovali kostlivci v podobe nepredpokladaného umiestnenia inžinierskych sietí a pokiaľ viem, i prekvapení v podloží. Oceňujem pracovné nasadenie technikov a robotníkov, aj premyslené technické a organizačné úpravy, aby sme nepohodlie cítili čo najmenej.“

K slovu prídu hygienici

Električková trať v Karlovej Vsi je zatiaľ v skúšobnej prevádzke. Ráta sa ešte s osadením zelene, ukončením zariadení a podchodu či finálnou úpravou koľajiska. To všetko ovplyvní konečnú hlučnosť záťaž v okolí trate, ku ktorej sa vyjadri Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava (RÚVZ). „Na uvedenie trate do trvalej prevádzky orgán verejného zdravotníctva požia-

Na spojovanej trati sa stále pracuje.

dal o výsledky merania hluku v kritických bodoch, ktoré boli vytypované v hlukovej štúdii ako súčasti dokumentácie pre stavbu,“ uviedla pre Bratislavské noviny MUDr. Jindra Holíková, zástupkyňa regionálneho hygienika. Meranie zabezpečí akreditovaná firma, jeho výsledky budú podkladom na prípadné ďalšie protihlukové úpravy. Firmu však nevyberie RÚVZ, ale investor stavby. „Orgán verejného zdravotníctva nemá dôvod tieto výsledky neakceptovať,“ doplnila Jindra Holíková.

Aj nasledujúce časti trate (z Karlovej Vsi do Dúbravky a od tunela po Karlovu Ves) sa pri schvaľovaní stavby doplnili o hlučnosť štúdiu, ktorá určila najproblémovšie úseky z hľadiska dopadu hluku električiek na obytné alebo iné chránené prostredie ako sú školy či internáty. Takže RÚVZ bude žiadať meranie hluku aj v týchto bodoch a v prípade potreby ďalšie protihlukové opatrenia. (ac)

Foto a ilustračné foto: ac, shutterstock

Regulácia parkovania

BRATISLAVA
Prípravami na zavedenie celomestskej parkovacej politiky v Bratislave sa už magistrát intenzívne zaoberá. V roku 2021 chce postupne spustiť prvé regulované parkovacie zóny.

V tomto roku plánuje magistrát spustiť verejné obstarávanie na dodávku parkovacieho systému a aj parkovacích domov. „Pomáhame mestským častiam s prípravou ich lokálnych regulácií parkovania, ktoré sa následne „preklapi“ do celomestského systému,“ uviedol hovorca magistrátu Peter Bubla. Spoplatnené majú byť zóny iba na miestach, kde je výrazný problém s parkovaním, a iba v časoch, keď problém s parkovaním pretrváva. (TASR)

Zafarbia ďalšie parkoviská

PETRŽALKA
Pilotný projekt regulovaného parkovania odštartoval v Petržalke najskôr v časti Dvory. Kedy začnú farbiť na modro ďalšie miesta?

„S vyznačovaním parkovacích miest sa bude pokračovať v závislosti od poveternostných podmienok, pravdepodobne to bude v priebehu marca a apríla. Čo sa lokalít týka, nasledovať budú Lúky a vzápätí prídu na rad Háje,“ informoval Daniel Bernát z referátu komunikácie s verejnosťou miestneho úradu. (ac)

ART INVEST
OBRÁZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII
Žiadne poplatky
Galeria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Bude národné kongresové centrum na mieste Istropolisu?

NOVÉ MESTO

V Bratislave má v nasledujúcich rokoch vzniknúť Národné kultúrne a kongresové centrum. Na jeho vybudovanie sa má do roku 2026 vyčleniť do 60 miliónov eur. Minulý týždeň o tom rozhodla vláda.

Občianske združenie Národné kultúrne a kongresové centrum predložilo Úradu podpredsedu vlády pre investície a informatizáciu zámer vybudovať v Bratislave toto centrum a požiadalo aj o pomoc pri jeho financovaní. Z návrhu kongresového cent-

ra vyplýva, že najväčšia hala by mala mať kapacitu 3 000 miest a menšia okolo 500 miest na sedenie. Celková kapacita centra sa odhaduje približne na 4 800 miest. Lokalita, kde by malo byť centrum vybudované, zatiaľ určená nebola. Najčastejšie sa však hovorí o tom, že na centrum by sa mala prebudovať budova Istropolisu. Či by sa celkom zbúrala alebo zrekonštruovala, zatiaľ jasné nie je. Aký je postoj magistrátu? „Vnímame, že Bratislava by mala mať reprezentatívne kongresové centrum. Záro-

veň registrujeme snahy viacerých developerov, ktorí v rámci svojich projektov takéto kongresové centrum plánujú. Dá sa preto predpokladať, že v dohľadnom čase nejaké kongresové centrum v Bratislave vznikne, a to bez ohľadu na štátnu dotáciu pre tento konkrétny projekt. Tému podpory kultúrneho a kongresového centra na mieste súčasného Istropolisu iniciatíve otvoril v novembri minulého roka počas výjazdového rokovania vlády v Bratislave premiér Peter Pellegrini. Deklaroval

vtedy, že vláda je pripravená záujemcu poskytnúť na financovanie tohto centra a predložený vládny materiál preto vnímame ako pokračovanie v uvedenom zámere vlády,“ reagoval pre náš web banoviny.sk hovorca magis-

trátu Peter Bubla s tým, že bližšie informácie o projekte magistrát nemá. Mesto Bratislava totiž nie je zúčastnenou stranou tohto projektu.

(ms, TASR)

Foto: TASR

Viac na www.banoviny.sk

HLAS PRE **sas** **KRÚŽOK PRE** **OKS** **OBČIANSKA KONZERVATÍVNA STRANA**

15 Ondrej DOSTÁL

20 Radovan KAZDA

32 Juraj PETROVIČ

101 Zuzana AUFRICHTOVÁ

Objednávateľ: Sloboda a Solidarita, Priemyselná 8, 821 09 Bratislava, IČO: 42139333. Dodávateľ: DEVON COMMUNICATIONS, s.r.o., Beskydská 7330/17, 8115 05 Bratislava, IČO: 46047824.

Nové PKO v kameňolome

DEVÍN

Slovenský vodohospodársky podnik (SVP) by do konca tohto roka mohol získať stavebné povolenie a následne začať realizáciu projektu nového parku kultúry a oddychu (PKO), a to v časti kameňolomu pri Devíne.

Podľa hovorca SVP Mariána Bocáka to však bude závisieť od finančných možností podniku aj od toho, či bude môcť čerpať rôzne fondy a granty. Projektový zámer revitalizácie časti kameňolomu Devín bol vypracovaný z úrovne odštepného závodu SVP Bratislava. Spracovaná je aj projektová štúdia. Podnik pripravuje aj obstarávanie inžinierskej činnosti, ktorá by mala vyústiť do právoplatného stavebného povolenia. (TASR)

Mobilná stena proti hluku

LAMAČ

Národná diaľničná spoločnosť (NDS) bude pokračovať v príprave mobilnej protihlukovej steny na časti diaľnice D2 v blízkosti Lamača.

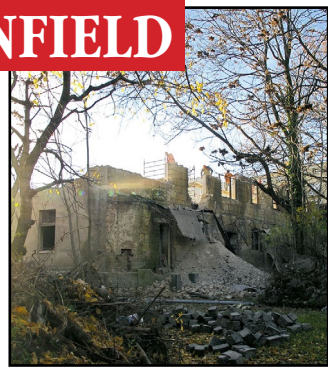
Hovorkyňa NDS to uviedla v súvislosti s rozhodnutím ministra životného prostredia o zamietnutí rozkladu proti záverečnému stanovisku enviroreortu, ktorým pri splnení konkrétnych podmienok vydáva súhlas s výstavbou protihlukovej bariéry. Predĺženie povoľovacieho procesu ovplyvní aj predpokladaný začiatok výstavby, pôvodne plánovaný na úvod roka 2022. Protihluková stena má byť na úseku dlhom 2,75 km, približne od tunela Sitina po križovatku Diamant, ktorou sa z diaľnice schádza k lokalite Bory, do Lamača či do Záhorskej Bystrice. (TASR)

Už vieme aj zachrániť, nielen búrať

PAMIATKY AKO BROWNFIELD

Objekt Vistry v areáli Istrochemu (niekdajšia Dynamitka, neskôr Dimitrovka.)

Búranie skladu tabaku, pôvodne zapísaného do Zoznamu kultúrnych pamiatok.

BRATISLAVA

Až do 29. februára môžete pripomenovať urbanistickú štúdiu brownfieldov, teda zanedbaných nevyužitých lokalít v Bratislave, ktoré potrebujú nový impulz. K dokumentu, zverejnenom na webe magistrátu bratislava.sk, sa chcú vyjadriť aj členovia Klubu ochrany technických pamiatok. Čo im v ňom chýba?

Za „čierne diery“ v našom meste štúdia neoznačuje len nevyužitú plochu, ktoré v minulosti slúžili na priemyselné, poľnohospodárske či dopravné účely. Hovorí aj o chátrajúcich, no významných budovách, viaceré sú na zozname národných kultúrnych pamiatok (NKP). Predseda Klubu ochrany technických pamiatok Jakub Ďurinda však upozorňuje, že v prípade niektorých brownfieldov štúdia neevduje všetky NKP/pamätihodnosti. „Napríklad v B7 Pribinova - Eurovea II - Zimný prístav nie sú identifikované NKP prečerpávací stanica odpadových vôd, lodná dielňa,

lodný výťah ani remorkér Šturec. Medzi hodnotnými industriálnymi objektmi vytypovanými na NKP/pamätihodnosti absentujú aj niektoré objekty bývalej Smaltovne (Matador) a historické objekty bývalej Dynamitky. Magistrátu poskytneme aj štúdiu, v ktorej sme zadokumentovali pamiatkovo hodnotné objekty bývalého areálu Dynamit Nobel.“ O budúcom využití týchto tzv. významných brownfieldov špekulovať nechce, nakoniec aj tak rozhodne vlastník. „V každom prípade, pamiatky treba zachovať. Pri pohľade na všetky zahraničné, ale už aj slovenské príklady asi nikto nepochybuje, že možnosti sú nekonečné,“ hovorí. Najviac ho trápia zvyšky technických pamiatok, z ktorých prežila len hĺstka. „Pritom práve týmto dedičstvom bola Bratislava v minulosti mimoriadna a mohla byť aj v súčasnosti.“ Ako príklad uvádza Zimný prístav, najmä lokalitu medzi mostom Apollo a južným bazénom. „Je to oáza pri vode, len na

skok od budúceho moderného centra, v ktorej je až päť národných kultúrnych pamiatok. Slovenské technické múzeum má víziu zriadiť tu Múzeum vodnej dopravy, ktoré mestu na Dunaji chýba. Bola by obrovská škoda tento potenciál nevyužiť,“ zdôrazňuje Jakub Ďurinda.

Oceňuje, že aj vďaka práci ich klubu sa technickým pamiatkam konečne venuje rovnaká pozornosť, účta a prístup ako ostatným: „Už málokto pochybuje o tom, že je možné využiť ich aj rozumnejšie, ako zbúrať a vyčistiť pozemok. A že zachované pamiatky vytvárajú hodnotu, ktorá sa nedá dnes len tak vybudovať. Naše aktivity azda pomohli Smaltovni v Petržalke: zákonnú ochranu viac než storočných hál sabotoval sám exminister kultúry Maďarič. Objekty mali vydané právoplatné búracie povolenie, investor ale zmenil názor a dnes historické objekty Smaltovne v projekte plánuje v značnej miere zachovať.“ (ac)

Foto: Jakub Ďurinda

Psy môžu byť bez vŕdzky

RUŽINOV

Voľný pohyb psov bez vŕdzky bude v Ružinove možný aj v niektorých lokalitách mimo oplotených výbehov. Vyplýva to z nového VZN.

„Jedna z obrovských tém v každej samospráve je večný súboj psičkárov a nepsičkárov. Chceme to riešiť zlepšením pravidiel. Dnes sú pravidlá v Ružinove nastavené tak, že voľný výbeh psov je len v oplotených výbehoch, všade inde by mal byť pes na vŕdzke, čo skoro nikto nerešpektuje,“ uviedol ružinovský starosta Martin Chren. Popri zvyšovaní počtu oplotených výbehov pre psy preto mestská časť pristupuje k vytvoreniu neoplotených voľných výbehov. (TASR)

Foto: shutterstock

Večer o ženách

DÚBRAVKA

Celovečerné predstavenie, ktorého hlavnými hrdinkami sú ženy, si môžete pozrieť už o pár dní v bratislavskej Dúbravke.

Prostredníctvom ľudového tanca a hudby spoznáte ich životy, pocity, trápenia, aj radosti. Program chce nielen poukázať na problémy, ale zároveň prispieť k ich riešeniu. „Rozhodli sme sa, že výnos zo vstupného darujeme krízovému centru REPULS v Bratislave,“ informovala Lucia Nogová, ktorá vedie folklórny súbor Kumšt. Predstavenie bude v sobotu 29. februára o 19. hodine v DK Dúbravka. (bn)

Výstavba rozšírenia projektu Eurovea sa naplno rozbehla

Pokračovanie multifunkčného komplexu Eurovea na nábreží Dunaja sa dostalo do fázy výstavby hlavnej stavby.

Na stavenisko prišli v týchto dňoch tretia a štvrtá vrtná súprava na realizáciu pilót tvoriacich súčasť základov stavby. Tieto veľké stroje v najbližších týždňoch vyvrtajú takmer 1 400 pilót s celkovou dĺžkou bezmála 22 kilometrov. Najhlbšia pilóta bude mať dĺžku 31 metrov, pričom vrt bude až 40 metrov hlboký a bude sa realizovať zo 14 metrov hlbkej jamy. Znamená to, že stavbári sa dostanú s pilótou do hĺbky 54 metrov od výšky cesty.

Každá z vrtných súprav Bauer, ktoré patria k najväčším, aké sa používajú v strednej Európe, je vybavená inou technológiou vŕtania pilót. Najväčšia z nich má celkovú výšku 32,8 metra a prevádzkovú hmotnosť 160 ton. Stroj už pracoval pred siedmimi rokmi na stavbe Panorama City a vlni aj na Klingerke. Ďalšia súprava, ktorá dokáže vŕtať až do hĺbky 80 metrov, prišla na stavbu Eurovea z Viedne a od nás sa presunie do rumunského mesta Craiova.

Stroje sa prevážajú v demontovanom stave a poskladanie trvá približne týždeň. Nadrozmerný transport tvorí šesť návesov. Na stavenisku Eurovea budú pracovať spolu štyri vrtné súpravy. V apríli sa na stavbe objavia prvé žeriavy, celkovo ich bude jedenásť. Výška žeriavov bude postupne rásť s bu-

dovami a s výstavbou mrakodrapu Eurovea Tower nám vyrastie aj najvyšší žeriav, aký bol kedy na Slovensku postavený.

Projekt Eurovea 2 tvorí šesť stavebných objektov. Okrem rozšírenia obľúbeného nákupného centra tu vyrastú dva bytové domy – prvý slovenský mrakod-

rap Eurovea Tower a Riverside, dve kancelárske budovy a podzemné garáže. Súčasťou projektu je aj predĺženie nábrežnej promenády, vybudovanie nového aktivity parku, ktorý zhodnotí aj v súčasnosti nevyužívaný priestor pod Mostom Apollo, a mestského bulváru na Pribinovej ulici. ■

BRATISLAVA
Možno ste zachytili, že víťazom nedávnej súťaže Dúbravský ľadový medveď sa stal IVAN SCHOLTZ (43). Sociálny pracovník z Kramárov vydržal v mrazivej vode nad 5 °C najdlhšie, takmer 45 minút, no pripomína, že je len začiatok. Kde sa stretávajú bratislavskí otužilci a čo im tento „úlet“ dáva?

Do ľadového jazera ste vošli prvýkrát koncom minulého roka. Čo vás motivovalo? Prvýkrát som bol v petržalskom Draždiaku vlani

Otužilec Ivan Scholtz: Ešteže nás nie je veľa...

v októbri. Potom som vyskúšal jazero vo Vajnorochoch a na Silvestra prvý ľad v tajchu v Banskej Štiavnici. A motivácia? Stále skúmam, čo mi robí dobre, resp. čo je zdravé a človeka trochu prebudí a nakopne, keďže aj ja rád vysedávam pri počítači.

Mrazivá voda vás teda nakopne?

Vlastne som chcel vyskúšať chodiť po žeravých uhlíkoch. Nakoniec som skončil vo vode, a to nielen fyzicky, ale hlavne duševne. Ono ten pobyt vo vode je tak trochu iný stav vedomia.

Kam chodia ľadové medvede najradšej?

Medvede sú už ostrieľaní starí bardi, ktorí veselo preplávajú ľadový Dunaj... Tak to ja ešte nie. My sme tuniaky z Draždiaka, ktorí sa od ľadových medveďov učíme. Pokiaľ ide o mňa, som dosť

nový, takže ja sa skôr pýtam, než odpovedám. Medvede to robia už roky, desaťročia. Občas sa s nimi stretnem aj na Draždiaku.

Ktoré bratislavské jazero vyhovuje vám?

Stálica je Draždiak. Nájdem tam veľa „rovnakých“ ľudí, poznám prostredie. Som až prekvapený, koľko otužilcov sa tam točí, a to za každého počasia. Niekedy idem do jazera vo Vajnorochoch, ale to len pre zmenu. Mnohí otužilci dávajú Zlaté piesky, sú vraj studensšie. Ale na Draždiaku zas občas strašne fúka.

Začínali ste sám alebo v skupine otužilcov?

Máme na facebooku skupinu a ja len dám inzerát - kto a kedy... A ideme. Sám nikdy, hoci teraz by som si aj trúfol. Vždy som však pri brehu a keby som sa začal cítiť zle, hneď idem von. Ale zakaž-

dým sa niekto pridá, dokonca aj mamičky, starší ľudia, až sa čudujem, koľkí. Dúfam, že sa plávanie v ľadovej vode nestane „masovkou“ a módou, stratilo by to svoje čaro.

Čo poradíte „samoukovi“, ktorý si to chce vyskúšať na vlastnú päsť?

Plávanie v ľadovej vode je extrém a záťaž najmä pre srdce, hlavu. Takže ideálne je začať sa otužovať ranými striedavými sprchami a vždy končiť studenou. Niektorí otužilci sa z toho smejú, ale hlavne v zime po

pár minútach ľadovej sprchy máte tiež dosť. Čo sa týka vstupu do vody, najskôr sa treba vyzlečený rozhybať na chladnom vzduchu, lepšie ten šok zvládnete. A vo vode sa sústrediť na dych, pomaly sa hýbať a až po nejakom čase ísť plávať. Pozor pritom na hlavu, nesmie sa namočiť.

Ako dlho vydržíte v mrazivej vode? Koľko minút je znesiteľných a tiež zdravých? Zdravé je to len prvé minúty, záleží na teplote vody. Keď má okolo 0 stupňov, bývame v nej asi 5 minút, keď je

Zimné plávanie v Dunaji.

chladnejšia, sme v nej zhruba toľko minút, aká je teplota vody, plus dve minúty. Voda začne byť znesiteľná až po istom čase, ja som to pocítil približne po 8 minútach. Ale potom fakt prišlo teplo...

A potom?

Potom treba z vody von a zase sa hýbať, zase sa adaptovať. Je to naozaj dôležité, inak je triaška neznesiteľná. Takže pomaly do vody aj z vody. Najlepší je pre mňa ale dobrý podporný kolektív. Veď som iba začal.

Čo tých 45 minút v súťaži Dúbravský ľadový medveď?

Tá súťaž bola viac-menej šou. Nie, toto by som normálne nerobil, nikto to nerobí, najmä nie „beginneri“ ako som ja. Ale niečo ma v tej ľadovej vode dlho držalo. Okrem iného aj vidina ceny – čokolády, o ktorej som vedel (úsmev).

Ako sa zvyknete v zime naobliekať? Asi to s vrstvením

oblečenia nepreháňate...

Bežne chodím v krátkych nohaviciach. Fakt sa to dá. Proste zistíte, že je veľký rozdiel vedome ísť do chladu a mrznúť nechtiac. Je to doslova práca s chladom.

Znamená to, že chlad dokáže naša myseľ odignorovať?

Áno, ide to trochu myslou prekonať. Chlad síce cítite stále, ale dá sa naň zvyknúť. Nastavenie mysle je hlavná vec.

Cítite sa vďaka otužovaniu v ľadovej vode zdravší? Čo vám tento „úlet“ dáva?

Ani jeden lekár mi na to nič zlé nepovedal. Ale meriam si tlak a večera som bol u obvodnej popočúvať srdce. Vidíte, ono vás to nasmeruje zase inde k lepšiemu - kto by len tak išiel k lekárovi, keď nemusí... Samozrejme, ľadová voda nie je všeliek, ale tréning je to riadny. V jazere sme dvakrát, maximálne tri-

krát v týždni, zoberie to totiž veľa energie, treba aj oddych. Ale pokiaľ budem môcť, tak sa tohto športu nevzdám.

Kedy ste mali naposledy chrípku alebo ste prechladli?

Chrípka a náchca? Vôbec neviem. Nič mi nie je, cítim sa stále rovnako. Robím však aj iné veci pre seba. Otužovať som sa začal od roku 1995 najskôr len ľadovými sprchami ako súčasť jogy. Samozrejme, môžem ochoriť, ale priebeh choroby je ľahší a rýchlejšie je preč. Zmenilo sa mi ale niečo iné. Kedysi nás učili, že hneď, ako nás preľúkne, budeme chorí a u mňa to tak aj bolo. Teraz behám v tuhej zime v kraťasoch, plávam v jazere a nič. Platí však, že všetko treba robiť s mierou. Ak chcete plávať v ľadovej vode, najlepšie je ísť na vec so skúsenými otužilcami. Tak, ako som začínal aj ja. (ac)

Foto: Lucia Marcinátová, TASR

Obľúbená Magio pláž po 13 rokoch končí

Mobilný operátor mal zmluvu s mestom ešte na tento rok, napokon od projektu ustúpil.

PETRŽALKA

Po dohode s magistrátom sa spoločnosť Slovak Telekom rozhodla, že ďalší ročník Magio pláže na Tyršovom nábreží nepripravi.

Sad Janka Kráľ sa spolu s Tyršovým nábrežím čakajú v nasledujúcich mesiacoch a rokoch zmeny. „Máme záujem na tom, aby tu do budúcnosti vznikol jeden ucelený priestor určený na rekreáciu v prírodnom parkovom prostredí, športové

aktivity a v nejakej podobe aj kultúrno-spoločenské podujatia,“ informoval magistrát. O plánoch obnovy komunikovalo mesto aj s Telekomom. Mobilný operátor sa po zväžení všetkých okolností napokon rozhodol Magio pláž neorganizovať. Mesto ubezpečuje, že Tyršovo nábrežie nechce nechať v lete prázdne, o konkrétnych zámeroch však zatiaľ nehovorí. (ts)

Foto: Matúš Husár

Môj domov má nekonečnú energiu

Vďaka Zelenej elektrine od ZSE

100 % z obnoviteľných zdrojov

Len za 2 € mesačne

Objednajte si zelenú elektrinu na www.zse.sk/zelenaelektrina

ZSE
Riešenia pre moderný domov

Juraj Droba: Dva roky na župe ukazujú, že to ide.

Županom ste už viac ako dva roky. Podarilo sa vám naplniť polovicu z toho, čo ste plánovali?

Úprimne hovorím, že keď som pred takmer dvoma rokmi predstavoval dokument Programové vyhlásenie BSK, mal som aj pochybnosti, či to nie je príliš ambiciózný plán. Dnes som už pri odpocítku pokojnejší. Púšťame sa do veľkých projektov. Zatraktívnil sme naše stredné školy, rekonštruujeme cesty a mosty, stavíme záchranné parkoviská, in-

vestujeme oveľa viac do sociálnych služieb.

Niekedy sa objavujú názory, že župa je vlastne zbytočná. Prečo by nebolo lepšie rozdeliť kompetencie župy medzi magistrát a ďalšie miestne samosprávy?

Podľa mňa treba župy posilňovať. Pretože, ak na území kraja spoja mestá a obce sily, sú nielen efektívnejšie, ale vedú riešiť aj také problémy, na ktoré samostatne nestačia. Iba nedávno sa nám vo Výbore regiónov v Bruseli podaril veľký úspech. Rozhodovanie o eurofondoch pre región by malo byť na krajoch a nie na ministerstvách. A verím, že na základe výsledkov budú naše kompetencie ešte rásť. Zrušením samosprávnych krajov by sme ušetrili akurát plat župana a odmenu poslancov. Práca by predsa nezmizla, len by sa presunula na niekoho iného. Ja viem, že vyhlásenia o rušení úradníkov či úradov znejú na prvé počutie dobre, ale neriešia to podstatné - kvalitu služieb pre verejnosť.

Čo by ste chceli ešte stihnúť do konca funkčného obdobia?

Začali sme s odkupom pozemkov pod plánovaným obchvatom Grobov a do roku 2022 chceme mať cestu aspoň rozostavanú, ak nie hotovú. Chcem určite stihnúť dobudovanie autistického centra. No a určite budeme pokračovať v skvalitňovaní našich stredných škôl, v rekonštrukciách budov, v opravách a budovaní ciest, skvalitňovaní sociálnych služieb. Veľkou prioritou budú rozvojové projekty, ako napríklad vybudovanie športovo-rekreačného areálu v Petržalke, kultúrno-spoločenské centrum na Patrónke i nájomné byty v Záhorскеj Bystrici.

Na aké oblasti na župe išlo najviac peňazí?

Školstvo, doprava a sociálna starostlivosť. Jednoznačne sú to tieto tri oblasti. V školstve to však nie sú len peniaze na bežný chod škôl, ale aj na rekonštrukcie, na odmeny učiteľom, na podporu duálneho vzdelávania. V oblasti dopravy sú to zrekonštruované cesty a mosty či nové nasvie-

tené priechody. Podstatnú časť rozpočtu tvorí aj zabezpečenie prímestskej dopravy prostredníctvom Bratislavskej integrovanej dopravy, kde sa nám k septembru 2018 podarilo presadiť taktovosť dopravy, plynulé nadväzovanie vlakov a autobusov a celkové zjednodušenie dopravy v kraji. V sociálnej oblasti sú to rovnaké ciele ako v školstve - kvalitné služby, dôstojné priestory a slušné pracovné podmienky pre personál.

Aktuálne kandidujete aj do parlamentných volieb, no priznali ste, že ani v prípade zvolenia si mandát poslanca neuplatníte. Nie je to nefer voči voličovi a na čo je to vlastne dobré?

Vnímam to ako podporu strane, ktorú som pred rokmi spoluzakladal. Moja kandidatúra má byť pre voličov deklaráciou, že volíť Slobodu a solidaritu je správne rozhodnutie. A že keď jej verím ja, môžu aj ostatní. Preferenčné hlasy pre mňa budem vnímať ako pochvalu za moje výsledky na župe. ■

Ako fungujú kulinárske čary

STARÉ MESTO

Ak si chcete dopriať gurmánsky zážitok, v Bratislave máte viac možností. Výnimočné delikatesy sľubuje napríklad reštaurácia Rio na Hviezdoslavovom námestí, ktorá vlni prešla veľkou rekonštrukciou a nové je tiež menu. Tak sme ju otestovali.

Podnik Rio Restaurant & Bar v centre mesta, otvorený do neskorej noci, preslávili steaky, ktoré si môžete podľa chuti sami dopieť na lávovom kameni. Zámerne sme si vybrali úplne iné jedlá. Budú rovnakým zážitkom?

Stôl na presklenej terase s výhľadom na námestie sme si rezervovali deň vopred a urobili sme dobre, v piatok okolo ôsmej večer už bolo takmer plno. Na vešiaku pri vchode viselo množstvo kabátov, chcelo by to vešiak navyše... V štýlovom tmavom interiéri sa však cítime príjemne, a to aj vďaka intímnemu osvetleniu. Svetlo nám ale chýba pri čítaní jedálničky, ešteže sa dá zasvietiť mobilom! No nie je to, samozrejme, ideálne riešenie. Menu prekvapuje originálnymi špecialitami. Ich názov nám síce veľa neprezradí, ale pri každom je rozpísané, čo asi máme očakávať na tanieri

Reštaurácia na Hviezdoslavovom námestí.

Bedeker gurmána

a detaily ochotne dopovedá obsluhujúci čašník. Zaujal nás tiež atraktívny vzhľad jedla a spôsob servírovania - objednávku pre štyroch priniesli až traja úslužní pání.

Výborný bol *Pork belly* (15,80 €), čo je bravčový bôčik, ku ktorému sa podáva pečený zemiak, kel, biela fazuľa a chorizo. Potraviny, ktoré by nám nenapadlo skombinovať, vytvorili spolu zaujímavú chuť. Naozaj dobré! Mäso bolo mäkučké, šťavnaté a omáčka tiež vynikajúca.

Daniel in forest (22,50 €) bol tanier plný farieb: k jemnému mäsku z chrbta daniela nám priložili plátky pečenej oranžovej tekvice, baby zeleninu, píniové oriešky a tiež černice. Túto delikatesu už priamo na stole čašník ešte prelial maslovou omáčkou. Bola skvostná.

Odporúčame aj *Beef blade* (15,50 €). Je to dusené hovädzie pliecko, ktoré, ako sme sa dozvedeli, sa pripravuje až 24 hodín. Podáva sa s červenu kapustou (chuť je trochu sladšia), zaúdeným pastrnák

Dusené hovädzie pliecko

Čokoládová tartaletka

Pochúťka z chrbta daniela.

kovým pyré a omáčkou porto. Pastrnák je síce aromatická zelenina, ale v jedle sme ho takto nevnímali, dobre sa zladil s ďalšími ingredienciami. Štvrtým kulinárskym kúskom bol *Salmon* (18,20 €). Pod krátkym názvom sa skrýva šťavnatý grilovaný losos s jemnou, ľahko sladkou čínskou zeleninou pak choi, stonkovou brokolicou, hráškom, plátkami avokáda a opečenými mandľami, všetko preliate pažitkovou beurre blanc omáčkou. Fajnová pochúťka!

Výnimočné sú tiež dezerty. Ponúkajú štyri druhy, my sme ochutnali dva a oba boli skvelé. *Chocolate* (6,90 €) je tartaletka z tmavej čokolády so sirupom z kakaa, pomarančovou šťavou, chrumkavými sušienkami z lieskovcov a pomarančovým sorbetom. Koláčik nielen úžasne chutil,

ale aj vyzeral, pripomínal až malé umelecké dielo. Efektne naservírovaná bola tiež *Sour cherry* (6,30 €), čo je zmrzlina s jemne pikantnými višňami, pistáciami a luxusnou francúzskou šľahačkou. Špeciality v Riu naozaj lahodili našej chuti a na pitie sme si mohli vybrať z bohatej ponuky limonád, kvalitných vín či exotických miešaných nápojov. Ak máte radi pivo, vyskúšajte značku *Bradáč* (0,40 l za 3,20 €), za ktorou sa skrýva úspešný príbeh mladých Slovákov. Rátajte však s tým, že tu necháte viac peňazí: večera vrátane nápojov vyšla nás štyroch približne na 130 eur.

Foto: ac, FB/Rio Restaurant
Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Zničené schody už opravili

STARÉ MESTO

Terénne schody spájajúce Pražskú a Sokolskú ulicu boli dlhodobo v dezolátnom stave. To je už minulosť.

Staré Mesto zrekonštruovalo nielen zničené schodisko, ale aj oporný múr. Obyvatelia si tak konečne môžu opäť skrútiť cestu na autobusovú zastávku na Pražskej. Na schody nadväzuje v hornej časti konštrukcie nový chodník z betónovej dlažby s protišmykovým povrchom. V spolupráci s magistrátom taktiež osadili dva nové stĺpy verejného osvetlenia, ktoré osvetľuje schody a príľahlý dlažbový chodník. (ts)

Rozbiehajú reguláciu parkovania

NOVÉ MESTO

Jedným z kľúčových projektov v Novom Meste je rozbehnutie parkovacej politiky v lokalite Tehelného poľa a jeho okolia.

Mestská časť v súčasnosti obstaráva informačný systém, ktorého súčasťou by mala byť aj evidencia registrovaných užívateľov, platobný portál a 26 parkovacích automatov. Vyplýva to z oznámenia vo vestníku Úradu pre verejné obstarávanie. Cena je odhadovaná na 208-tisíc eur. Mestská časť, ktorá pripravuje aj ďalšie parkovacie zóny, má zverejnené na webe aj odpovede na najčastejšie otázky v súvislosti s parkovaním. (TASR)

RIEŠENÍM NIE JE ZÁKAZ, ALE REGULÁCIA

Opäť snaha zakázať hazard

Rovnako ako pred štyrmi rokmi, aj tentoraz bude parlamentné voľby v Bratislave sprevádzať snaha aktivistov zaviesť v hlavnom meste úplnú prohibíciu hazardu. Až osemsto kresťanských dobrovoľníkov z celého Slovenska vás bude presviedčať o správnosti zákazu hazardu, ktorý mestskú kasu pripraví o milióny eur a podľa názoru odborníkov nijako neprispieje k riešeniu problémov.

Aktivisti sa už dlhé roky snažia presvedčiť Bratislavčanov, že hazard nie je o ničom inom, iba o zničených rodinách, osobných bankrotoch a kriminalite. Čerstvý prieskum renomovanej agentúry Focus z februára tohto roka však napríklad zistil, že 93% opýtaných za posledný rok vôbec neprekročilo prah prevádzky s hazardom a 78% nemá žiadnu negatívnu skúsenosť s existenciou herní. Z prieskumu tiež vyplýva, že viac ako dve tretiny respondentov odmieta zákaz hazardu, ak by sa mal výpadok v rozpočte mesta kompenzovať ďalším zvyšovaním daní.

Podobne ako pri obmedzovaní práv žien, či iných skupín obyvateľstva, aj pri hazarde vidia aktivisti pod vedením Antona Chromíka jediné riešenie: vstúpiť do osobného rozhodovania iných prostredníctvom zákazov. Za posledné štyri roky sa pritom zákon o hazardných hrách niekoľkokrát sprisľoval a zakazdým priniesol výrazné a tvrdé zmeny v pravidlách

prevádzkovania herní. Náboženské presvedčenie ich však ženie do boja, na konci ktorého vidia šancu spraviť z Bratislavy prvú a jedinú metropolu Európskej únie, kde by sa takáto prohibícia hazardu zaviedla.

Dostupnosť hazardu klesla na celom Slovensku o dve tretiny, štát zaviedol aj zákaz hrania sociálne odkázaných ľudí prostredníctvom registra vylúčených osôb či obmedzil otváracie hodiny herní. Bratislava novú legislatívu reálne využila a prijala nariadenia, ktoré regulujú ich rozmiestnenie, vznik nových bankrotoch a kriminalite. Čerstvý prieskum renomovanej agentúry Focus z februára tohto roka však napríklad zistil, že 93% opýtaných za posledný rok vôbec neprekročilo prah prevádzky s hazardom a 78% nemá žiadnu negatívnu skúsenosť s existenciou herní. Z prieskumu tiež vyplýva, že viac ako dve tretiny respondentov odmieta zákaz hazardu, ak by sa mal výpadok v rozpočte mesta kompenzovať ďalším zvyšovaním daní.

Názory odborníkov sa zhodujú v jednom. Zákazom kamenných prevádzok sa hazard – v tom lepšom prípade – preniesie na internet. Reálne však mestá, v ktorých zaviedli prohibíciu, zaplavil čierny hazard. Situácia je už aj na Slovensku taká vážna, že štát v boji proti nelegálnym kvízomatom žiada Združenie miest a obcí o pomoc. Pri poslednej razii totiž odhalili až 800 nelegálnych prístrojov, ktoré sem dorazili z krajín mimo Európskej únie či z východnej Ázie.

Dôkazom, že úplný zákaz nič nevyriešil, môže byť aj Brno. Po troch rokoch prohibície mesto opäť vydalo licencie na prevádzku kasín. Aj tam pochopili, že je lepšie mať hazard pod kontrolou, ako ho nechať v rukách mafie.

Regulačné opatrenia obmedzili hazard

Len za posledné štyri roky dostal hazard v Bratislave množstvo obmedzení a limitov. Preto je nepochopiteľné, že idú aktivisti opäť bojovať za úplný zákaz. Dostupnosť automatov klesla až o dve tretiny, keďže ich prevádzkovanie mimo herní, napríklad v pohostinstvách, štát zakázal. Určil tiež minimálny a maximálny počet výherných zariadení v prevádzke.

Herne majú zakázanú svetelnú a inú reklamu na

vádzajúcu na hazardné hry. Patologickí hráči sa nachádzajú v registri vylúčených osôb, rovnako ako aj poberatelia dávok v hmotnej núdzi či neplatiči výživného a do herne nesmú ani len vstúpiť. Mesto upravilo vzdialenosť medzi jednotlivými herňami a ich umiestnenie pri školách a pod. A ako je to s údajným narušaním verejného poriadku? Polícia neeviduje žiadne problémy, ktoré by súviseli s hazardom.

Aký bude účet?

Plošný zákaz hazardu by sa prejavil výpadkom takmer 10 miliónov EUR za jedno funkčné obdobie zastupiteľstva a primátora. Je to približne tretina zo sumy, ktorú získa Bratislava nedávnym zvýšením dane z nehnuteľností. Existuje riziko, že politici budú plátať diery v rozpočte ďalším zvyšovaním daní. Naozaj chcú Bratislavčania financovať tento sociálny experiment, ktorý

sa už v iných mestách ukázal ako neúčinný? Mesto nemusí hazard zakázať, prísnejšie pravidlá ho naopak ochráni pred rozmachom čiernych herní. Ak by hazard mohol v rámci zákona fungovať aj naďalej, do rozpočtu by prichádzala suma porovnateľná napríklad s výdavkami na prevádzku všetkých centier voľného času pre deti a mládež na dobu až 7 rokov.

Zákaz nič nerieši, zhodujú sa odborníci

Vyliečený gambler Michal Morávek tvrdí, že pre patologických hráčov žiadne zákazy neplatia. „Ak človek nie je vnútorne presvedčený o tom, že mu hazard škodí a má sa od neho držať čo najďalej, nijaké zákazy mu nepomôžu.“ Morávek dnes ľudom s podobným osudom radí, ako sa dostať von zo začarovaného kruhu. „Prvý krok môže byť telefonát na linku pomoci pri problémoch s hraním (0800 800 900), kde o pomoc môže žiadať hráč alebo jeho rodina,“ dodáva.

Úplný zákaz hazardu považuje za krok vedľa aj PhDr. Jana Žemličková, PhD., riaditeľka socio-rehabilitačnej starostlivosti v Sanatóriu AT v Bratislave: „Skúsenosti s prohibíciou nás varujú, aby sme neopakovali chyby z minulosti. Zákaz závislým nepomáha, pretože nemôže nahradiť vnútornú motiváciu na rozhodnutie prestať hrať.“ Za najväčšiu hrozbu považuje hazard na internete, pretože je to najmenej kontrolovaný trh. „Rusi bariéru prístupu a kontroly – najmä vekovej hranice, frekvencie a herného zaujatia, pričom najviac ohrozená je mladšia populácia.“

V súvislosti s týmto varovaním je nepochopiteľné, prečo mestá jedno po druhom likvidujú kamenné prevádzky s hazardom, kým štát uvoľňuje pravidlá pre online kasína. A kým z herní putujú každoročne milióny eur do rozpočtov obcí a miest, peniaze z internetového hazardu idú len do štátneho rozpočtu.

NEŽITE V DOMÁCNOSTIACH S PLESŇAMI

BIOREPEL® – biocídny výrobok s mikroorganizmom *Pythium oligandrum* na odstránenie plesní na stenách a preventívne ošetrenie proti plesniam.

Nezapácha, nelepťá. Určený pre širokú verejnosť a profesionálov.

Distribúcia: Prípravok BIOREPEL® s múdrou hubou *Pythium oligandrum* dostanete v predajniach farieb, v reťazcoch v oddeleniach s farbami alebo v drogeriách predávajúcich farby.

Používajte biocidy bezpečným spôsobom. Pred použitím si vždy prečítajte etiketu a informácie o prípravku.

Dlhodobý koniec plesní v obytných miestnostiach, spálňach, detských izbách, kuchyniach, výrobníach a skladoch potravín, ale aj v pivniciach, stajniach...

Distribútor pre Slovensko: BAL SLOVAKIA, s. r. o. Výrobca: Biopreparáty spol. s r. o.

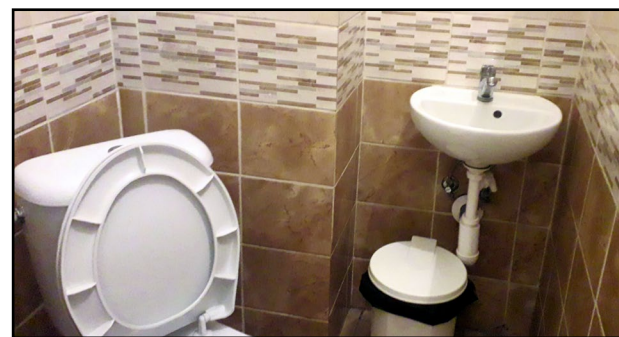

Môžeme si v nemocnici umyť ruky mydlom?

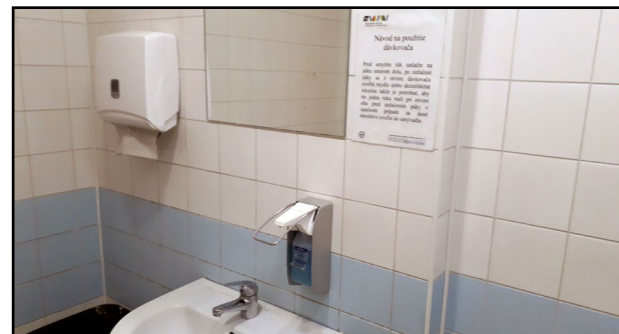
BRATISLAVA

V čase chrípkovej sezóny, ktorá naplno vypukla, zdravotníci ako základné preventívne opatrenie odporúčajú dôkladne si umývať ruky mydlom alebo dezinfekčným prostriedkom. Preverili sme preto miesta, kde je riziko nákazy vysoké – bratislavské nemocnice. Aké možnosti máme?

Zamerali sme sa na toalety, no hľadali sme tiež dezinfekčné gély či emulzie, ktoré majú byť k dispozícii už pri vstupe do zdravotníckeho zariadenia. Našli sme, ale len dva. Pripúšťame, že priamo na nemocničných oddeleniach môže byť realita oveľa lepšia, ako sme ju zažili my. Z verejne prístupných miest totiž často „miznú“ aj iné užitočné veci, nielen mydlo.

WC na „Mickiewiczzke“ je vymožené, mydlo však chýbalo.

Na WC U Milosrdných bratov bol gél aj utierky na ruky.

NÁŠ TEST

Dezinfekčný gél vo vestibule Ružinovskej nemocnice chýbal.

Nemocnica na Kramároch
Hneď pri vstupe do Dérerovej nemocnice býval dezinfekčný gél, ktorý mohli po-

užiť pacienti aj návštevníci, no to je minulosť. „Áno, gél bol položený na stolíku pri vrátnici, ale už dlho ho nemáme,“ pokrčila plecami informátorka. Na nemocničnom WC na prízemí sme si mohli umyť ruky iba vodou, mydlo nebolo a prázdny bol aj zásobník na papierové utierky. Na toailete v poliklinike dávkovač mydla síce bol, utierky na ruky však žiadne. O to príjemnejšie sme boli prekvapení vo vedľajšej budove, kde je Národný ústav detských chorôb. Na WC neďaleko vstupu bolo všetko: dávkovač mydla, papierové utierky v kotúči, dokonca v kabínke toaletný papier!

Nemocnica na Antolskej
Toalety na poliklinike vyzerajú slušne, väčšinou sú čisté a vymožené, až na WC na prízemí, kde to aj nepríjemne

zapáchalo. Dávko-vač mydla, sušič na ruky či papierové utierky sme však nikde nevideli. Len v umývadle na dámskej toailete v nemocnici ležala prázdna sieťka, v ktorej kedysi asi aj bolo mydlo. Po dezinfekčnom prípravku ani stopy, nenašli sme ho ani vo vestibule nemocnice.

Nemocnica Mickiewiczova
Nazreli sme do pavilónu A, kde je chirurgická klinika a prichádza sem veľa pacientov s akútnymi problémami či úrazmi. Toalety na prízemí sú vlastne dve miniatúrne kabínky, jedna pre ženy, druhá pre mužov. Priestor je vymožený a udržiavaný, ruky si umyjete v čistom umývadle, ale bez mydla a bez možnosti osušiť si ich.

Stanovisko nemocnice

O stanovisko k možnostiam hygieny rúk sme požiadali hovorkyňu Univerzitnej nemocnice Bratislava, pod ktorú patria testované nemocnice. „Zdravotnícky personál aj pacienti majú v neobmedzenom množstve k dispozícii tekuté mydlo, alkoholovú dezinfekciu na ruky, ako aj ošetrojúcu emulziu. Problematike hygieny rúk sa venuje v Univerzitnej nemocnici Bratislava nadštandardná pozornosť aj formou seminárov aktívneho poučovania pacientov,“ uviedla Eva Kliská.

Nemocnica na Antolskej.

Nemocnica Milosrdní bratia

Vo vestibule, kde sú ambulancie RTG či CT vyšetrení, sme si hneď všimli dezinfekčný gél na ruky. Umiestnený je na stene pred vstupom do toaliet. Ani na WC nič nechýbalo: pri umývadle bol gél na ruky, vedľa zásobník so skladanými papierovými utierkami, v kabínkach toaletný papier.

Ružinovská nemocnica

Dámske toalety pri vstupe do nemocnice sú čisté a priestrané, pri dvoch umývadlách sme našli jeden dávkovač mydla, WC papier pútať pozornosť tabuľky s informáciou UNB chráni vaše zdravie - Dezinfekcia na ruky. Pri tabuľke vedľa toaliet však dezinfekčný gél nebol žiaden, no jeden sme našli na protiľahlej stene a hneď aj využili. (bn, kb)

Foto: bn, kb

MONIKA KOZELOVÁ
dramaturgička, textárka, aktivistka
/Bratislava/ 58 rokov

ANNA BRINKÁČOVÁ
prevádzkovateľka stravovacieho zariadenia
/Bratislava/ 59 rokov

ELENA PÄTOPRSTÁ
designérka, protikorupčná aktivistka
/Bratislava/ 59 rokov

JURAJ SMATANA
učiteľ, občiansky aktivista
/Považská Bystrica/ 53 rokov

JÁN KROŠLÁK
tréner a manažér tenisovej akadémie
/Bratislava/ 45 rokov

ROMAN MIKULEC
bezpečnostný manažér - špecialista
/Bratislava/ 47 rokov

JÁN BUDAJ
poslanec NR SR, predseda ZMENA ZDOLA
/Bratislava/ 67 rokov

ANNA REMIÁŠOVÁ
občianska aktivistka
/Bratislava/ 70 rokov

PAVOL JUSKO
vysokoškolský pedagóg
/Bratislava/ 55 rokov

MICHAL SPEVÁK
novinár, publicista
/Bratislava/ 45 rokov

IVAN UHLÁR
právnik
/Bratislava/ 35 rokov

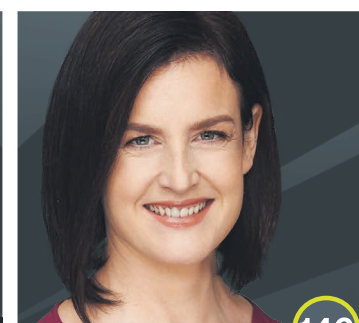
JÁN MRVA
3-násobný starosta, geodet, kartograf
/Bratislava/ 50 rokov

Ogredivateľ: OBYČAJNÍ ĽUDIA a nezávislé osobnosti (OĽANO), NOVA, Kresťanská únia (KÚ), ZMENA ZDOLA, Zámocká 687314, 811 01 Bratislava, IČO: 42287511 Dodávateľ: NIVEL PLUS s.r.o., Ivenská cesta 20, 821 04 Bratislava, IČO: 36712058, DIČ: 2020218695, IČ DPH: SK2020218695

MILAN VETRÁK
právnik, protikorupčný aktivista
/Bratislava/ 44 rokov

NATÁLIA MILANOVÁ
poslankyňa NR SR
/Bratislava/ 37 rokov

DREVENÉ ROLETY

✓ ESLINGEROVÉ ✓ VÝMENA POPRUHU ✓ NÁTER

SERVIS AJ TÝCH NAJSTARŠÍCH VONKAJŠÍCH DREVENÝCH ROLIET

DREVENÉ ROLETY - Korenačka
Klimkovičová 4, 841 01 Bratislavainfo@drevenerolety.sk
www.drevenerolety.sk

0903 349 274

...spoľahlivosť, rýchlosť, čistota...

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti:

sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477

Sme tu pre Vás už 25 rokov

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Voľne pustený pes usmrtil pod Kačínom srnku

f FACEBOOK

www.facebook.sk/banoviny

Pavel Walter: Pes má byť na vódzke, nemusí ju mať len tam, kde je povolený výbeh. Potom sa čudujú, že im ich poľovníci strieľajú. Bezcitne vyžadujú práva pre svojich psov, ale sami nič nedodržiavajú.

Vlado Martinec: Majiteľ a potrestať, ale nie no-no... Pes za to nemôže, ale majiteľ predchádzať áno.

Katka Viglašská: Každý pes má, prirodzene, lovecký inštinkt. Veľa ľudí si to dnes neuvedomuje.

Vladimír Heleš: Ale nie každý pes ma dovolené loviť. Všetko je o výchove, ktorú, bohužiaľ, veľa majiteľov psov zanedbáva.

Vladimír Dočasný: Tipujem, že majiteľ je ten prípad „ale veď on ňu nepohryzie...“

Maruska MitalovaNagy: Riešte najprv, kde sa majú psy venčiť, nadávanie, nepomôže. V Chicagu som videla obrovské plochy, a veľa ohradených, kde prídu so psíkmi rôznych veľkostí, rás a púšťia ich voľne behať. Všade sú po okraji smetné koše, kam vyhadzujú po psíkoch. Samozrejme, bez poplatku.

Branislav J. D. Pírek: Infantilná doba. Pes je pes, iba zviera, ktoré si človek domestikoval pre svoju potrebu, či už „adekvátnu“ alebo márnivú, ale pes nie je hračka! Vysoké pokuty a bude to vybavené plus aktívna ochrana lesa. Stačí si viesť databázu metadát DNA psov a hneď sa zistí, aký pes to bol. Majiteľ psa nie je iba jeho živiteľ, je zaň zodpovedný, a to po všetkých stránkach. Prípadá mi, že 70 percent psičkárov má psa úplne zbytočne, iba pre svoje ego.

Vladimír Heleš: Databáza DNA psov by určite pomohla v mnohých veciach, od útokov cez exkrementy až po množiteľov. A náklady na analýzu DNA po nejakom incidente by som dal uhradiť majiteľovi psa.

Thomas Myers: Po Železnej sa bežne premávajú psy bez náhubkov... Mestská polícia radšej sedí dole pod Červeným mostom a rozdáva papučky.

Váš názor nás zaujíma

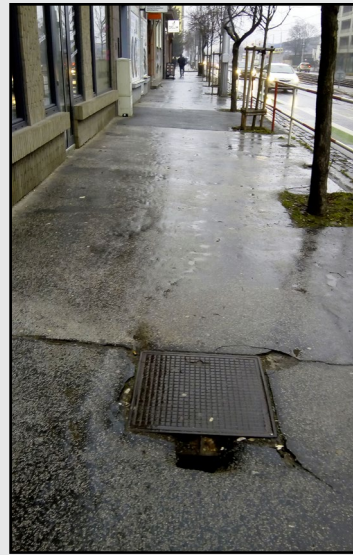
Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Čaká sa na ťažké zranenie?

Ešte v roku 2018 sa odlomil kúsok asfaltu pri ráme poklopu šachty na frekventovanom chodníku pred domom na Račianskej ul. 37. Hĺbka diery bude mať asi hĺbku šachty. Vlni v apríli som napísala poslancovi na BA MÚ3. Dozvedela som sa, že chodník patrí mestu. Pán poslanec ochotne napísal žiadosť o opravu a poslal ju na magistrát. Do dnešného dňa diera nie je opravená a nebezpečne sa zväčšuje. Videla som dve kolízie dospelých, našťastie, sa nezranili. Keby sa to stalo dieťaťu, jeho noha by vošla tak hlboko, že by si spôsobilo bolestivú zlomeninu. Pýtam sa (ne)zodpovedných: Dáte to urýchlene opraviť alebo čakáte na ťažké zranenie? Rozsahom je to údržba a nie oprava, na ktorú treba robiť výberové konanie.

Čitateľka Ľudmila

Informácia magistrátu: „Na chodníku pri dome na Račianskej ul. 37 ide o poškodené teleso šachty. Keďže je predmetná šachta v zmysle zákona o verejných vodovodoch a kanalizáciách majetkom odberateľa, oslovili sme ešte minulý rok vlastníka - ETP Management budov, s. r. o., ktorý nedostatočne preveril situáciu a vyhodnotil odkryté otvorené teleso šachty ako roztopený asfalt na chodníku. Opätovne sme dňa 31. 1. 2020 upozornili vlastníka na jeho povinnosť zabezpečiť opravu a údržbu tejto šachty. Zároveň sme si vyžiadali informáciu o riešení situácie do 7 dní od doručenia listu s upozornením, že pri neriešení situácie zo strany vlastníka zabezpečíme opravu a práce mu budeme refakturovať!“

Aj iné trate sa dočkajú obnovy

BRATISLAVA

V Bratislave sa budú tento rok rekonštruovať ďalšie úseky električkových tratí, a to v centre mesta a v mestskej časti Rača.

Dopravný podnik bude rekonštruovať električkovú trať na Americkom námestí a Radlinského ulici, a to v úseku od Špitálskej ulice po Blumentál. Trať by mala byť opravená najneskôr do 30. novembra. Celková výsledná cena je 2,84 mil. eur bez DPH. Do konca novembra by mala byť hotová aj obnova električkovej trate v úseku Detvianska – Záhumenice, celková cena za dielo je v tomto prípade 2,3 mil. eur bez DPH. Spustenie rekonštrukcie električkovej trate v úseku Detvianska – Záhumenice je plánované na apríl a začiatok rekonštrukcie električkovej trate na Americkom námestí sa predpokladá v septembri. Financovanie zabezpečí hlavné mesto. Rekonštrukciu bude realizovať na základe výsledkov verejných obstarávaní spoločnosť TSS Grade. (TASR)

Ekotoalety pre psov

PETRŽALKA

Bardejovčan Dušan Marinko si dal patentovať stanice Eco dog toilet a ponúka ich aj Petržalke.

Ekologické toalety pre psov už predstavil poslancom v Komisii životného prostredia a verejného poriadku. Poslankyňa Elena Pátoprstá a Iveta Plšeková požiadali firmu o predloženie návrhu na umiestnenie staníc v hodnote 10-tisíc eur. Rovnaké psie toalety majú vo Vrakuni už dva roky. Súčasťou toalety je stĺpik, z ktorého sa uvoľňuje špeciálna zložka obsahujúca neškodné feromóny, ktoré psa k stanici priťahujú. Stĺp slúži aj na preznačkovanie. (Petržalské noviny)

Kedy ožije Komenského námestie?

STARÉ MESTO

Komenského námestie v centre mesta, kde bolo dlhé roky parkovisko, sa v lete využívalo na rôzne zaujímavé podujatia pre verejnosť. Dnes však nikomu neslúži, je tam prázdno.

Na premene Komenského námestia, ktoré sa nachádza za historickou budovou Slovenského národného divadla (SND), pracuje Metropolitný inštitút Bratislavy. Zatiaľ však pripravuje iba dočasné využitie tejto

betónovej plochy na leto. „Budeme pracovať s mobilnou zeleňou, tieniacimi prvkami, vytvárať priestor na oddych aj na aktivity komorného charakteru, na

Komenského námestie neslúži nikomu.

priklad výstav, stretnutí či aktivít pre deti,“ spresnila Natália Puschmannová z inštitútu.

Námestie bude v tejto podobe fungovať do momentu, kým

na území nedôjde ku komplexnej rekonštrukcii, ktorej bude predchádzať súťaž. Vyhlásia ju však až po dohode s národným divadlom. (bn)

Foto: bn

od 1150 € od 1390 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,

AKCIA:
betónový základ zľava 50% zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112 (v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

Když kočky nejsou doma 2.3.

Milenec 16.3.

VELETOC 21.3.

podfuk 30.3.

ROSE NOVY V PÁRKU 19.3.

Sylvia mladá NOVINKA

Teatro Wüstenrot
Bratislavské Hudobné Divadlo

Teatro Wüstenrot, Tlnavské myto 1, 831 04 Bratislava.
www.gedur.sk, gedur@gedur.sk, 02/50 22 87 39.

Predpredaj vstupeniek: Ticketportal, pokladňa Teatro Wüstenrot, Agentúra Kováčová

www.wuestenrot.sk

ČITAJTE NÁS AJ NA WEBE

Denne aktuálne informácie, spravodajstvo a témy zamerané na život v Bratislave.

www.banoviny.sk

Nájdete nás aj na Facebooku, www.facebook.com/banoviny. Píšte, pýtajte sa, komentujte.

Každý projekt
vás viac spojí.

HORNBACH
S nami to zvládnete.

hornbach.sk

CITYLIFE.SK

ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLÍ

Viac kultúrnych podujatí nájdete na www.citylife.sk

Piatok 21.2.2020

HOCHSPANNUNG! / PANGAEA (UK)
Fuga, 22:00
Pangaea - excelentný producent, ktorý sofistikovane spája klubovú tanečnosť, psychotropickú zvukovú paletu a údernosť klubových toolov.

Sobota 22.2.2020

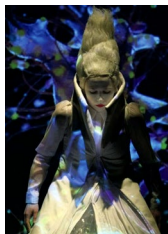
RUŽINOVSKÉ ZABÍJAČKOVÉ SLÁVNOSTI
Dom kultúry Ružinov, 10:00
Tradičná vidiecka zabíjačka rozvonía Ružinov. Mestská časť Ružinov pripravila pre všetkých milovníkov mäsa tradičné Ružinovské zabíjačkové slávnosti.

Nedeľa 23.2.2020

VEČER STRAUSSOVÝCH VALČÍKOV - VENOVANÝ SVIATKU ZAMILOVANÝCH
Zrkadlová sieň Primaciálneho paláca, 18:00
Príďte sa zabaviť v duchu viedenských tradícií, pretože k hudbe dynastie Straussovcov nepatrí len noblesa, ale aj nespútaná zábava. A tú určite zažijete aj s nami!

Pondelok 24.2.2020

DEBRIS COMPANY: WOW!
A4 - priesťor súčasnej kultúry, 20:00
Predstavenie inšpirované poéziou Eugena Gindla WOW!
Réžia, koncept: Jozef Vlk

Utorok 25.2.2020

NUJAZZDAYZ: LAMBERT (DE)
V – klub, 19:00
Príďte do V-klubu odhaliť, koľko osobností sa skrýva pod sardínskou maskou. Žánrovo umelca zaradiť je takmer nemožné, asi najbližšie je škatuľke súčasná vážna hudba.

Streda 26.2.2020

EXPEDIČNÁ KAMERA V BRATISLAVE
Nervosa restaurant, 18:00
Celovečerné premietanie filmov o dobrodružstve, divokej prírode, poznávaní nepoznaného, o extrémnych zážitkoch i športoch. 3-4 hodiny, 5-6 dobrodružných filmov z celého sveta.

Štvrtok 27.2.2020

MICHAL PAVLÍČEK TRIO
Majestic music club, 19:00
Jeden z najvýznamnejších českých rockových gitaristov Michal Pavlíček vystúpi so svojím triom v Bratislave. Prinesie svoj nový album.

Piatok 28.2.2020

LV100. LADISLAV VYCHODIL A SCÉNA 20. STOROČIA
Slovenská národná galéria, 18:00
V roku 2020 si slovenské

divadlo pripomína 100 rokov od svojho vzniku. SNG pripravila výstavu k stému výročiu narodenia scénografického výtvarníka, profesora Ladislava Vychodila.

Sobota – 29.2.2020

TÝŽDEŇ PLNÝ SOV
Železná studnička
Chcete vedieť, čo sa v noci ožýva v lesoch v okolí Bratislavy? Aké druhy sov žijú v našej blízkosti a čo znamenajú ich hlasy? Pridajte sa k CK watching.sk na večernú vychádzku za sovami a dozviete sa to.

Nedeľa – 1.3.2020

DIVADELNÉ STOROČIE: STOPY A POSTOJE
Historické múzeum SNM
Výstava na ploche 1 500 m² prináša viac než tisíc exponátov zo Slovenska a zahraničia a jej kurátorský tím tvorí trinásť renomovaných teatrologov a divadelných historikov.

Pondelok – 2.3.2020

LQ #30 - SVÄTYNE/ŠEPTUCHY
.klub pod lampou, 19:00
Diela Dominiky Madro a Aleny Sabuchovej budú v prvom Literárnom kvoci-ente v roku 2020 hodnotiť Marta Součková, Marka Klápáková a Vladimír Barborík. Moderuje Peter Darovec.

Utorok – 3.3.2020

SVET V KAVIARNI: ESTÓNSKO
Lab.cafe, Námestie SNP 25, 19:00
Alexandra / lepšie Saši Štrauchová vám porozpráva o Estónsku, ktoré ju tak očarilo, že tam už dokopy bola 5-krát a stále hovorí, že nemá dosť.

Streda – 4.3.2020

JAROMÍR NOHAVICA (CZ)
Majestic music club, 19:00
Jaromír Nohavica vystúpi v Bratislavskom MMC klube v tri marcové večery za sebou.

Štvrtok – 5.3.2020

EMÍLIA RIGOVÁ / ČOHAŇI Z KONI AJ-LEND POĎEA BARI KLÓRI
Kunsthalle Bratislava, 18:00
Samostatná výstava lauréátky Ceny Oskára Čepana 2018, Emílie Rigovej. Pripravila novú kolekciu diel, ktorej inšpiračným zdrojom je kultúrne prostredie amerického New Yorku.

Bratislavské Noviny
vyjdú o 2 týždne
6. marca 2020

Správy z podsvetia

Dopravným policajtom sa podaril parádny úlovok. Na zjazde z Prístavného mosta na **EINSTEINOVU ULICU** spozorovali vozidlo zn. Renault, ktorého vodič pri prechádzaní z jedného jazdného pruhu do druhého nedával znamenie o zmene smeru jazdy a nerespektoval vodorovné dopravné značenie. Počas kontroly vysvitlo, že ide o 35-ročného Bratislavčana, na ktorého bol vydaný európsky zatýkací rozkaz. Policajti ho eskortovali na príslušné policajné oddelenie. (ars)

Pokrokový mliekarník David Krausz na audiencii u prezidenta Masaryka

Bratislava kedysi

V dejinách máme veľa inšpiratívnych ľudí. Poctivo pracovali, oddane slúžili svojej komunite a na ich česť sa dalo prisahať. Taký bol aj David Krausz. Pokrokový mliekarník, štedrý mecenáš a vážený mešťan. Do Prešporku sa prísťahoval až v zrelom veku a predsa tu zanechal výraznú stopu. Zničili ju však fašisti.

Povolenie vrátiť sa do miest dostali židia až v polovici 19. storočia. Po Rakúsko-Uhorskom vyrovnaní (1867) získali aj rovnoprávnosť. Mnohí si otvorili predajne, dielne a továrne. Zriaďovali aj školy, modlitebne a spolky. Hlavne v Prešporku. Pritom už vtedy niektorí nacionalisti huckali proti nim verejnosť a krivé obvinenia v nasledujúcich rokoch stupňovali. Keď v roku 1882, počas Veľkej noci, niekto v maďarskej obci Tiszaeszlár (od Košíc 100 km na juh) zavraždil mladú kresťanku, vyšetrovatelia prinútili židovského chlapca, aby sa priznal k rituálnej vražde. Pre nedostatok dôkazov bol ale oslobodený a konšpirátori to pripisovali sprisahaniu židov. Proces mal dohru až v Prešporku, kde zmanipulovaní mladíci poškodili židom väčšinu domov. Ľudia však takéto udalosti stále považovali za výnimočné. Obzvlášť, keď bol v roku 1895 prijatý zákon o zrovnoprávnení všetkých cirkví.

V tom období prišiel žiť do Prešporku 46-ročný židovský obchodník David Krausz. S manželkou Katharinou, rodenou Silberstein, si kúpili dom na vtedajšej dvojazyčne označovanej ulici Széplak utca / Schöndorfergasse (dnes budova ÚEUVu na Obchodnej ul. č. 64). Otvorili si mliekareň a zriadili výrobnú.

V roku 1912 členovia Židovskej ortodoxnej náboženskej obce v Prešporku zvolili Davida Krausza za viceprezesa (podpredsedu). Vďaka spomínaným udalostiam sa Krauszovci usadili mimo židovského geta v Podhradí. Neprišli tak o majetok po zničujúcom desaťdňovom požiari, ktorý tam vypukol 17. mája 1913. David Krausz

preto pomáhal, ako mohol. Rovnako tak robil aj počas 1. svetovej vojny (1914 – 1918). Počas jej trvania rôzni radikáli čoraz viac útočili na židov. O to horlivejšie sa museli brániť a pomoc hľadali aj u kráľa. Na sviatok sv. Martina, 11. novembra 1917, mu naposledy vzdali hold podľa tradície z 13. storočia. Kráľ Karol IV. Habsburský a jeho manželka Zita od nich prijali martinské pečenie husi a počuli si ich starosti. V delegácii bol aj David Krausz. Rok po vzniku Československej republiky (1919) ho členovia Židovskej náboženskej obce zvolili za prezesa. Josef Grünsfeld v dejinách jej ortodoxnej línie opisuje, ako David Krausz materiálne aj finančne pomáhal chudobným. Pred každou zimou im organizoval veľké zbierky. Počas jeho predsedníctva postavili obytný dom a chlapčenský sirotinec na dnešnej Svoradovej ul. a zriadili modernú

David Krausz

V tejto budove na Obchodnej ulici, kde je dnes ÚEUV, mal David Krausz mliekareň aj výrobnú.

obradnú halu na židovskom cintoríne. Dávid Krausz popritom

neustále skvalitňoval svoje mliekarenské výrobky. Inštaloval najnovšie technológie, rozširoval sortiment a výrobnú prerábval v spolupráci s renomovanými bratislavskými staviteľmi. Vďaka tomu získal v roku 1922 štátny diplom Ministerstva zemédelstva. Jeho mliekareň prosperovala napriek prieťahom pri renovácii. Počas svetovej hospodárskej krízy (1929 – 1932) dokonca finančne podporoval aj krachujúcich živnostníkov. V roku 1930 ho členovia zvolili aj za predsedu izraelského ortodoxného pohrebného bratstva Chevra Kadiša (Svätý spolok). V tejto pozícii dal vystavať nemocnicu a sirotinec. Ako známemu dobrodincovi mu 1. júna 1930 blahoželali k 70. narodeninám viaceré noviny. O štyri me-

siace pricestoval do Bratislavy Tomáš Garrigue Masaryk, prvý prezident Československej republiky. Počas pobytu prijal aj prezesa Davida Krausza a vyjadril podporu Židovskej náboženskej obci.

V tom čase sa z nacionalistov stávali čoraz mocnejší nacisti, resp. fašisti a klamstvá šíрили už nielen o židoch. V júni 1932, medzičasom už vďovec, David Krausz zomrel. Prepuknutia 2. svetovej vojny a následnej arizácie mliekarne ani deportácie svojich potomkov do koncentračného tábora sa teda nedožil. Ostali po ňom iba budovy a jeho inšpiratívny životný príbeh.

Katarína Králiková,
sprievodkyňa dejinami a blogerka

Fotky: © archív Tomáš Stern, kk

Hlavné zdroje: Archív mesta Bratislavy; Hugo Gold a kol.: Židovská náboženská obec v Bratislave v minulosti a súčasnosti. Marenčin PT. 2011, Pavol Škorvánek: Kam sa podela synagoga? Časopis Židovskej náboženskej obce Bratislava. 1/2018.

PROFÍK JE TU!

NOVÝ FIAT DUCATO MÔŽETE MAŤ TERAZ
AJ BEZ DLHÉHO ČAKANIA UŽ OD 15 590 € BEZ DPH.

NAVŠŤE KU SKLADOVÝM VOZIDLÁM ZÍSKATE ZIMNÉ PNEUMATIKY ZADARMO.
PODROBNÉ INFORMÁCIE NÁJDETE NA WWW.FIATPROFESSIONAL.SK

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŔNSKA CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL.: 02/68 201 411 - 22, ČAPAJEVOVA 7,
MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174
OFFICE@GRIF-SK, WWW.GRIF-SK

22. FEBRUÁR 2020
10:00 - 16:00 PRED DK RUŽINOV

cultusruzinov.sk

Cultus Ružinov

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D

821 04 Bratislava

Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 02/6280182

Inzercia: Claudia Škrabáková

Telefón: 0911 668 469

E-mail: skrabakova@banoviny.sk

PR reklama

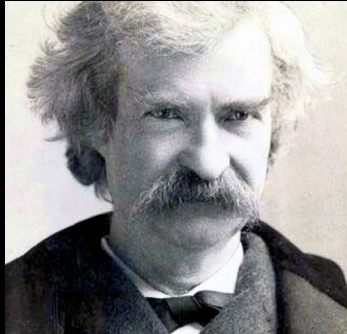
je graficky vyznačená ■

www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahlašte nám vašu presnú adresu na: 02/32688830,

redakcia@banoviny.sk

	Mark Twain	batoh	posad sa	rob si nároky (kniž.)	Pomôcky: pelit, for- nir, aloi, loboda	1. časť tajničky	Ladislav (dom.)	len	semitský boh	posypať sofou	Pomôcky: poliš, glu- tín, lykra, selsyn	Adela (dom.)	4. časť tajničky	porozbija (expr.)
	Spojené štáty americké (skr.)				plienenie (zried.) platený potlesk						skratka ampulky			
	spôsobila škabanec										dueto je vo vare			
	opäťuje zabezpečil poistnou zmluvou								svišťanie, svišť alkalický minerál					
Autor križovky: Juraj Mitošinka	primát	7. časť tajničky	určený na plnenie šašo					dyha (hovor.) krmilo, chovalo						
kartová hra				Irena (dom.) strieška na čiapke			bíreši nasávali							
riedky kvas (potrav.)				MPZ Ukrajiny nitrid uránu		belasie 2. časť tajničky						zn. pre oersted presakuje		
Pomôcky: ronal, lek, fenit, til, violín	hosti zborové tanečnice				dávať najavo opášte						sulfid olovnatý tóniš			
živočišna glejovina				iný názov lutitu myslelo (bás.)						ľstivý postup športový úbor				
menič iónov				drobil skratka plukovníka					nedospelý človek zn. pre kilopond					
EČV Rožňavy			ukradneš (hovor.) kľuka, po česky				územná jednotka zn. rus. hodiniek						5. časť tajničky	tkaním vloží do niečoho
albánske platidlo			klopem ovino- vačka					minca jednotky dĺžky						
sklenené výrobky			kníšem kyprím pôdu pluhom						stará dž- ková miera elastické vlákno					
Pomôcky: Asa, aak, rekurz, adept	teplý mor- ský prúd čistič okien				odrel podrež					vyčiarknu- tie vládni				
stažnosť proti roz- hodnutiu úradu					EČV Topoľčian napätie svalstva		model blaho- sklonne				čln na Rýne mužské meno			
ohmatáte (expr.)						žmurkal 3. časť tajničky						citoslovce povzdychu prehol		
skratka pre Norton Utility			lietadlo (hovor.) ženské meno		úrodná pôda prudko mykaj									
judejský kráľ			silica z máty koralový ostrov					automobil zadná časť hlavy					6. časť tajničky	etylalkohol
bývalé talianske platidlo				žurčanie (expr.) začiatoč- ník					Jehova lovom nahromad					
Pomôcky: girls, eta- nol, nino, želiari	pomoc (hovor.) Šarlota (dom.)				povelový prístroj rýdzosť mince					kovová mriežka v sporáku niečí				
druh buriny					potisni kráča						Leokádia (dom.) nesúhlas			
zbeleli					druh alkaloidu EČV Star. Ľubovne							EČV Trenčína značka neodýmu		
ľadovcový nános			podsie- vanie					Oskár (dom.)						
Anastázia (dom.)			tričko					usmerňo- val pohyb						